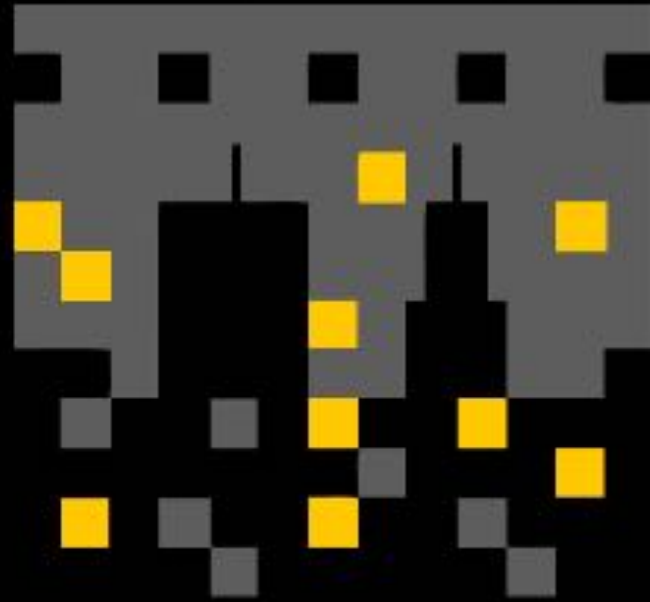

IISALMEN KAMERASEURA

Digikamera tutuksi
2016/12

Ohjelma

9-11 teoria ja oman kameran asetukset

11.00 harjoitustehtävät, ryhmäjako opettajien esittely

11-11.30 tauko paikalla eväät tai kahvila

12-n.14 kuvausharjoituksia, puoli tuntia / harjoitus
ja sitten ryhmän vaihto.

1. Aukon esivalinta / syväterävyyden hallinta, Helena
2. Suljinajan esivalinta / liikkeen pysäytys, Juha
3. Manuaalisäädöt, Heikki
(erilaisia valaistusolosuhteita, miten saadaan oikea valotus)
4. Sommittelu ja rajaus, Taina

Palautelomake ja pikakokous opettajilla, miten onnistuttiin

Kamera omaan hallintaan

Tämän kurssin tarkoitus,
että otamme kameran
mahdollisuuksista kaiken irti
ja siirrymme
automaattiasetuksista
luoviin asetuksiin.

Automaatti

Omat valinnat

Automaatti

Omat valinnat

Valotuksen pyhä kolmiyhteys

Valotus tarkoittaa kuvan kirkkauden hallintaa
kolmen asetuksen avulla

Valotusaika
Himentimen aukko
ISO-herkkyys

Näillä kolmella asetuksella voidaan
joko yhdessä tai erikseen hallita **valokuvan kirkkautta**.
Vain ja ainoastaan näillä asetuksilla.

Aukko F

Aukko (*aperture*) on kameran objektiivissa se reikä, josta valo pääsee kennolle.

Himmennin säätelee valon määrää

Valotusaika T (Nikon S)

Valotusaika on se aika, jonka kameran rungossa oleva suljin päästää valoa kennolle.

Suljin säätelee valon määrää.

Valotusaika ilmoitetaan sekunnin osina $1/60$

ISO

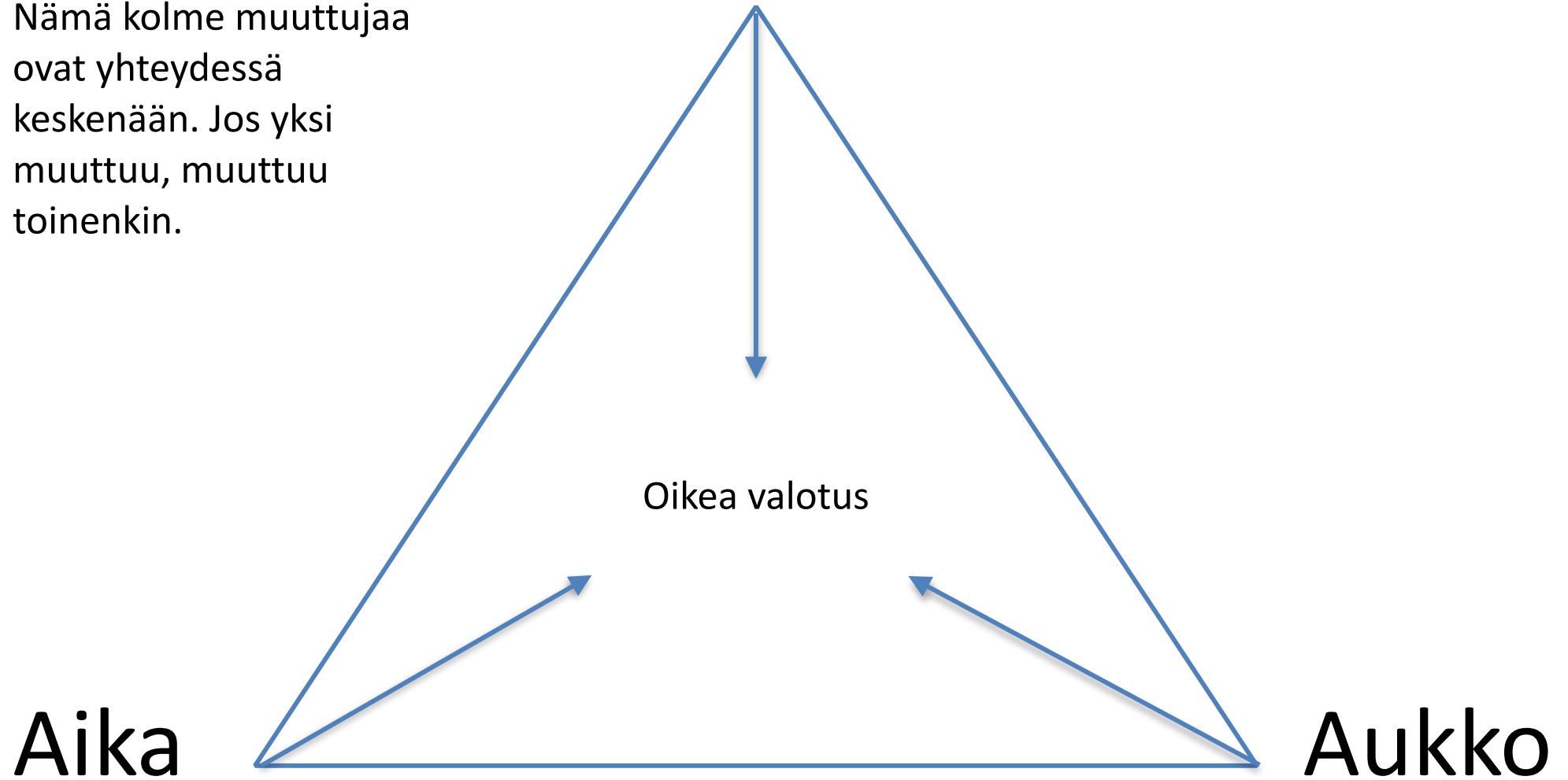
ISO arvo säätelee kennon herkkyyttä

Mitä suurempi ISO arvo sen herkempi

Mitä pienempi ISO arvo sen pienempi
koha

ISO

Nämä kolme muuttujaa ovat yhteydessä keskenään. Jos yksi muuttuu, muuttuu toinenkin.

ISO

ISO arvolla säädellään
kennon kohinaa.

Kohina

Oikea valotus

Aika

Liike

Syväterävyys

Aukko

Suljin ajalla
pysäytetään liike.

Himmennin aukolla
säädellään syväterävyyttä

ISO

kennon herkkyys
100 – 128 000

Oikea valotus

Aika

Suljinaika
< 1 s – 1/4000 s >

Aukko

Himmennin
aukon suuruus
f 1,4 – 22

ISO

kennon herkkyys
100 – 128 000

ISO arvolla
säädelään
kohinaa.

Kohina

Oikea valotus

Suljin ajalla
pysäytetään
liike.

Himmennin
aukolla
säädelään
syväterävyyttä

Aika

Suljinaika
< 1 s – 1/4000 s >

Liike

Syväterävyys

Aukko

Himmennin
aukon suuruus
f 1,4 – 22

ISO

kennon herkkyys
100 – 128 000

Kohina

Oikea valotus

Liike

Syväterävyys

Nämä kolme muuttujaa ovat yhteydessä keskenään. Jos yksi muuttuu, muuttuu toinenkin.

ISO arvolla säädellään kohinaa.

Suljin ajalla pysäytetään liike.

Himmennin aukolla säädellään syväterävyyttä

Aika

Suljinaika

< 1 s – 1/4000 s >

Aukko

Himmennin aukon suuruus

f 1,4 – 22

Oman kameran asetukset

Oman kameran asetukset

MENU

PIKAVALINTA

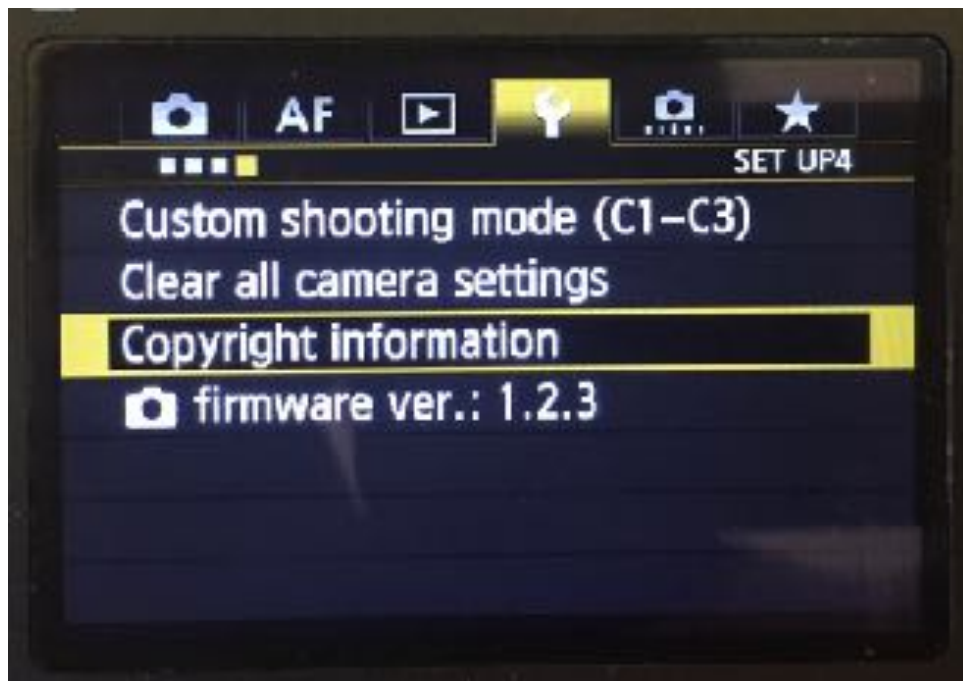
VALINTAKIEKKO
VIRTAKYTKIN

LCD-PANEELI

Tekijänoikeustiedot

Päiväys, aika ja aikavyöhyke

Päivä/aika/vyöh.

(28/02/2012)

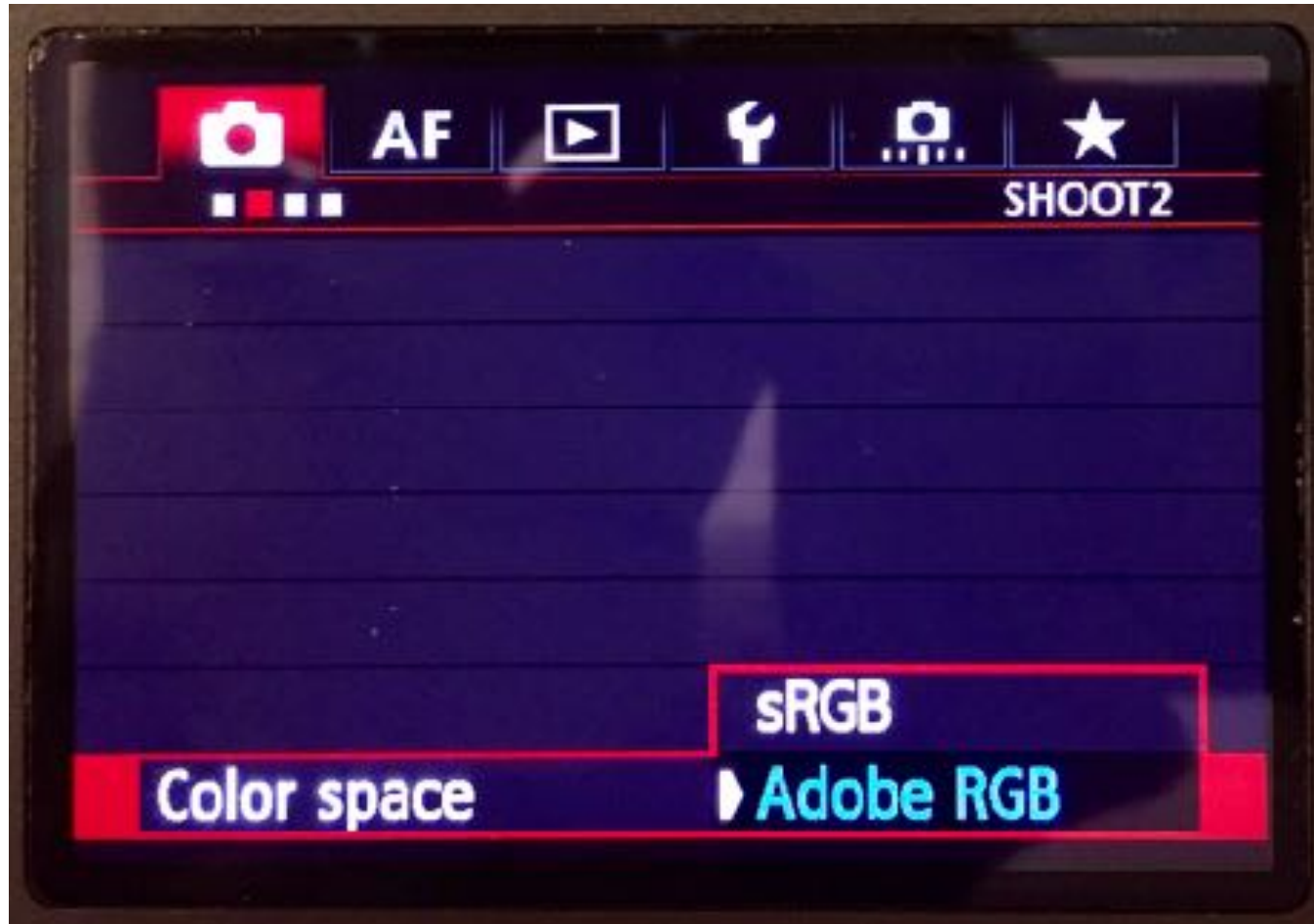
28 . 02 . 2012 15 : 30 : 00

pp/kk/vv

 Kairo

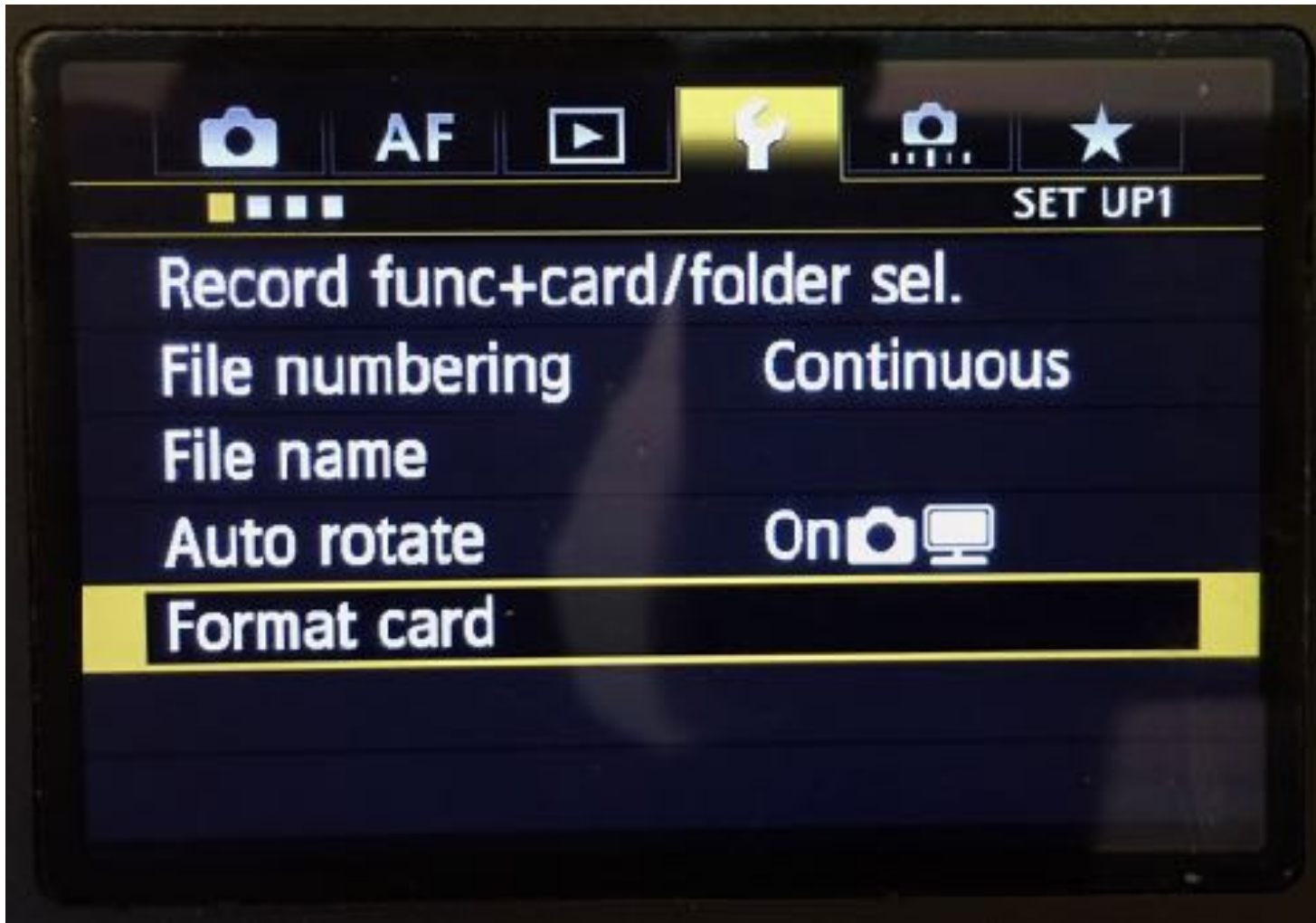
OK Peruuta

Väriavaruuden määrittäminen

MENU

Muistikortin alustus

MENU

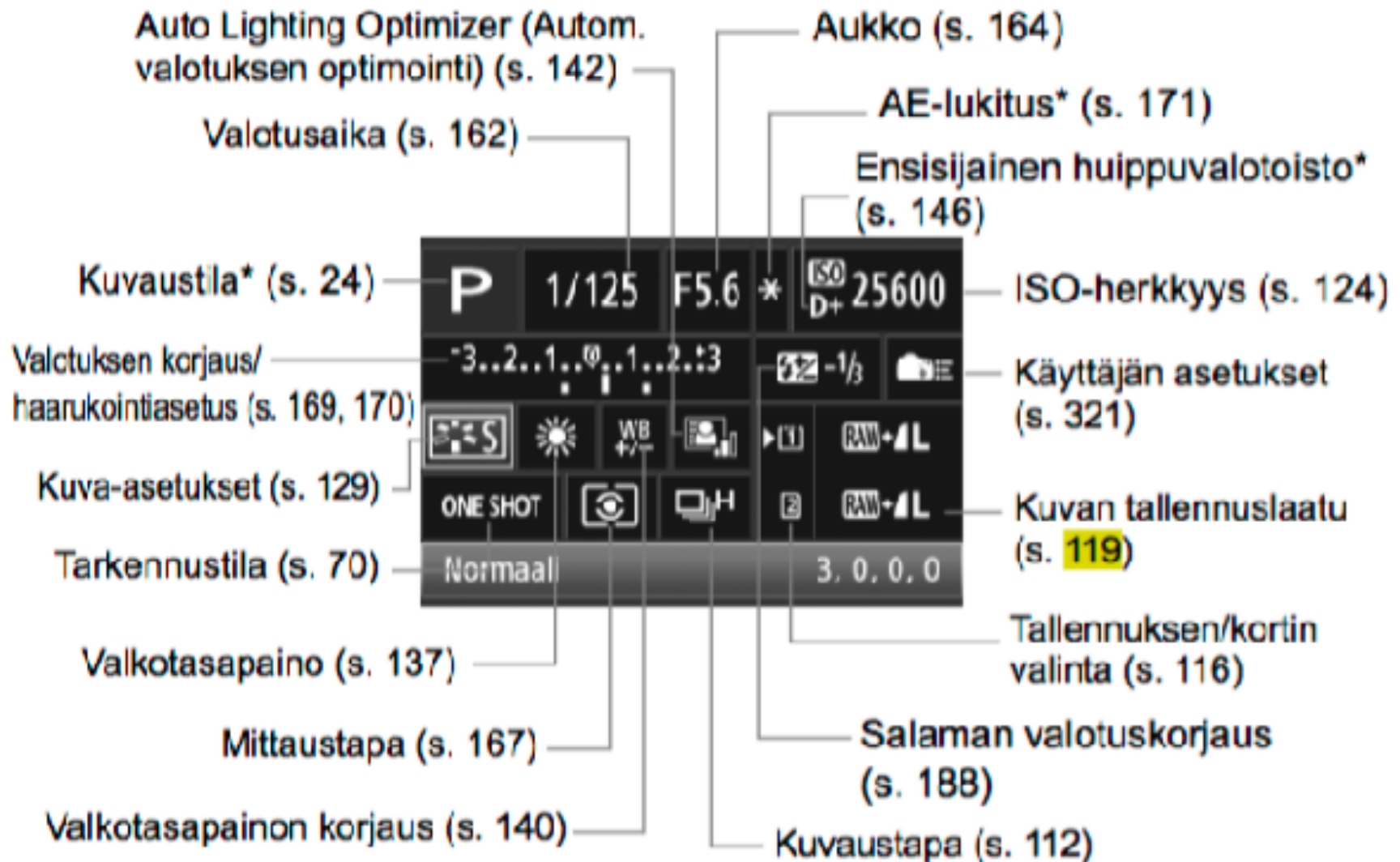
Muistikortin täydellinen alustus

MENU

Pikavalinta-asetukset

Pikavalintanäytössä määritettävissä olevat toiminnot

Kuvan laatu

PIKAVALINTA

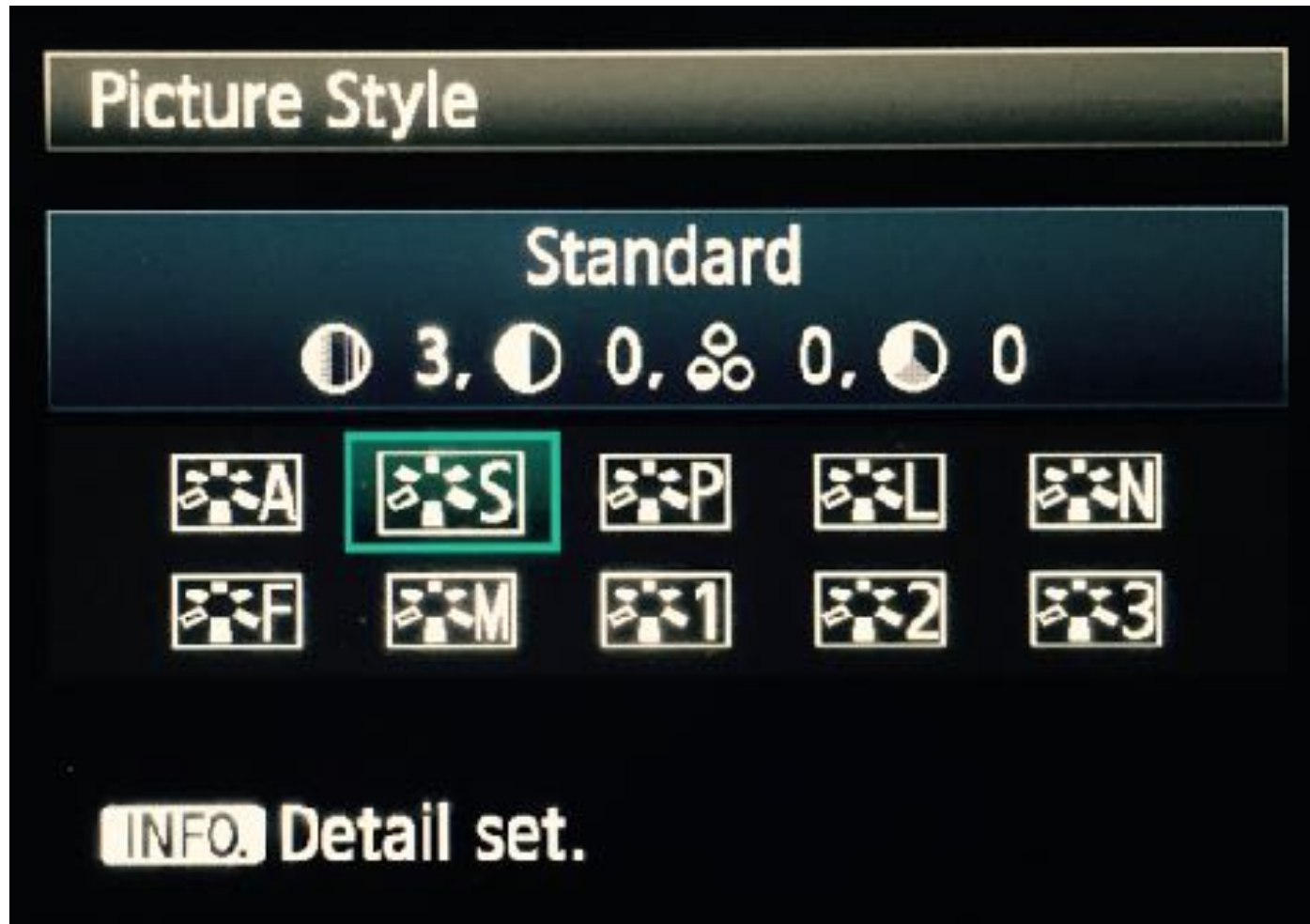
ISO, kennon herkkyyys

Auto						
AUTO	L(50)	100	125	160	200	250
320	400	500	640	800	1000	1250
1600	2000	2500	3200	4000	5000	6400
8000	10000	12800	16000	20000	25600	
H1(51200)		H2(102400)				

PIKAVALINTA

Kuvaustyyli

PIKAVALINTA

Kuvaustyylien muuttaminen

Symbolit

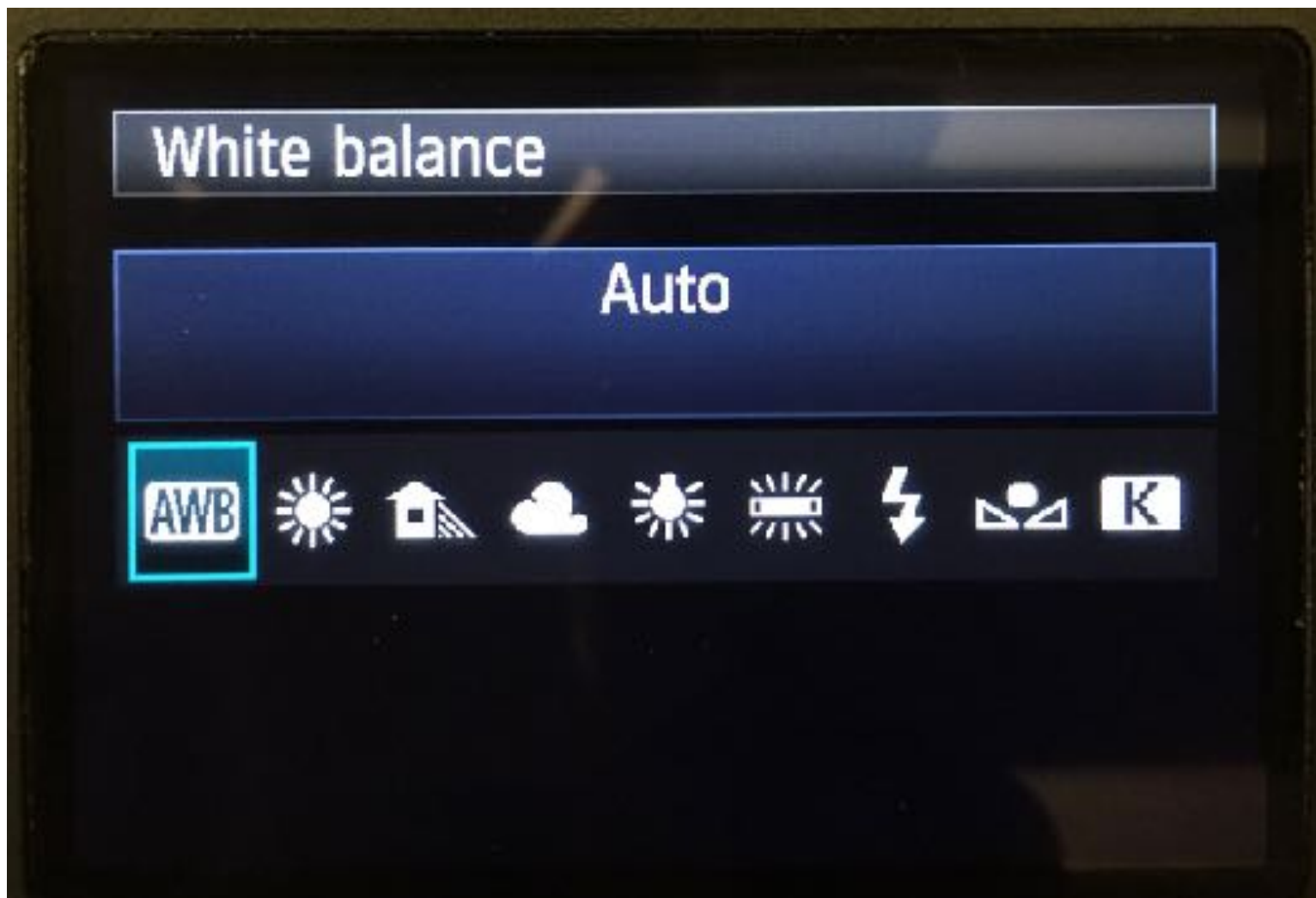
	Terävyys
	Kontrasti
	Värikylläisyys
	Värisävy
	Suodatus (Mustavalko)
	Sävytystehoste (Mustavalko)

Valkotasapaino

PIKAVALINTA

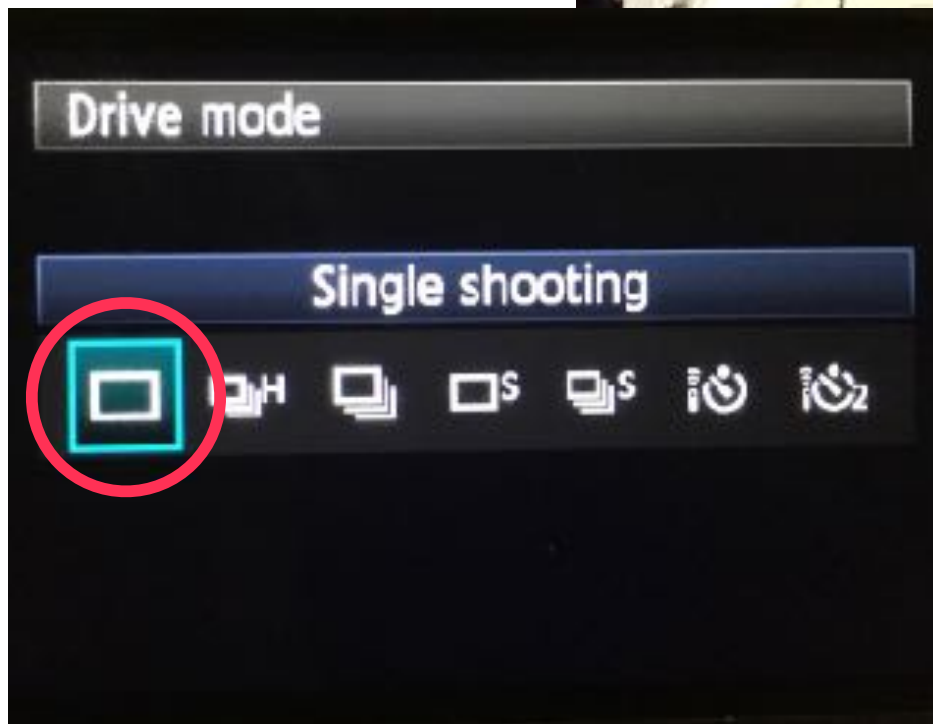
Väriämpötilat

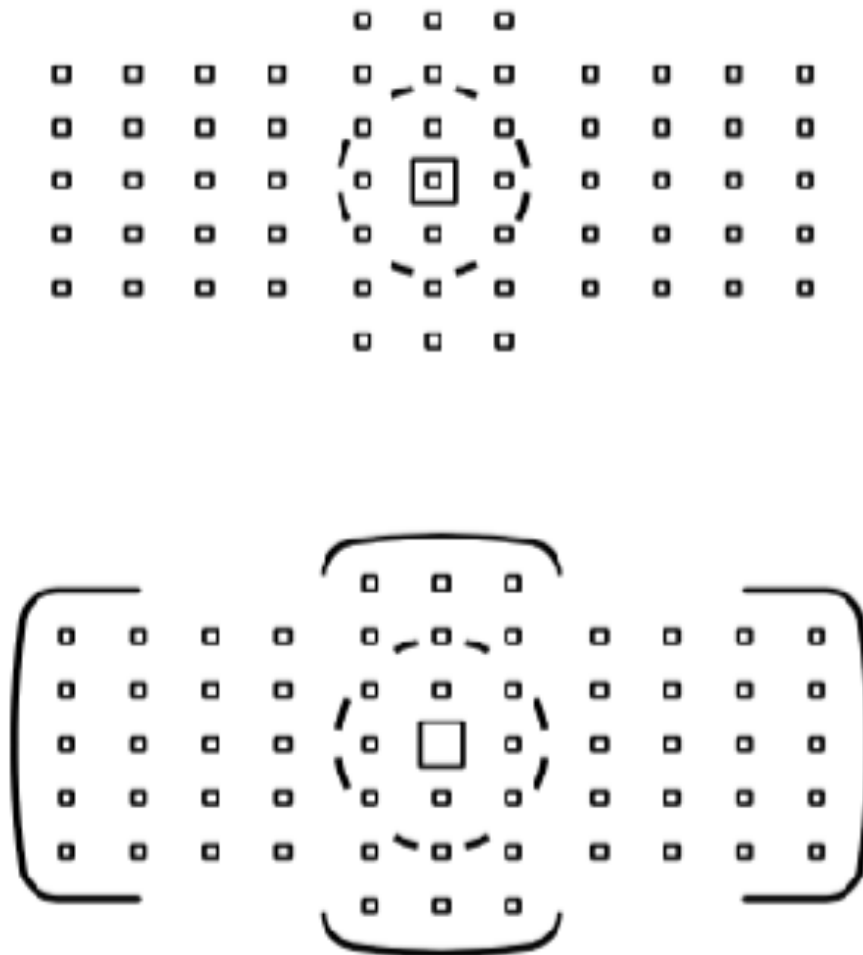
Väriämpötilat

Näyttö	Tila	Väriämpötila (noin K: kelviniä)
AWB	Automaatti	3000–7000
	Päivänvalo	5200
	Varjo	7000
	Pilvinen, hämärä, auringonlasku	6000
	Keinovalo	3200
	Valkoinen loisteputki	4000
	Salama	Määritetään automaattisesti*
	Oma asetus (s. 138)	2000–10000
K	Väriämpötila (s. 139)	2500–10000

Tarkennustilan valinta

Tarkennuspisteiden valinta

Tarkennus-
pisteiden
valinta

Tarkennuksen
käynnistys

Valotuksen
lukitus

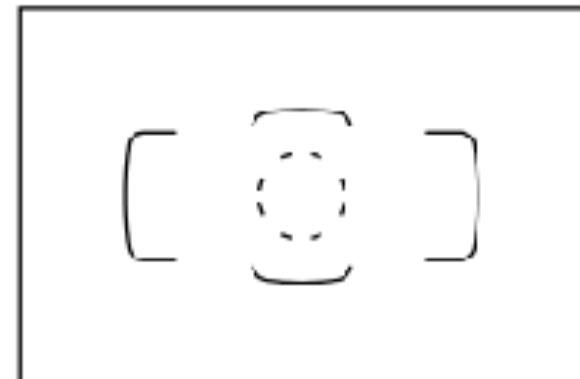
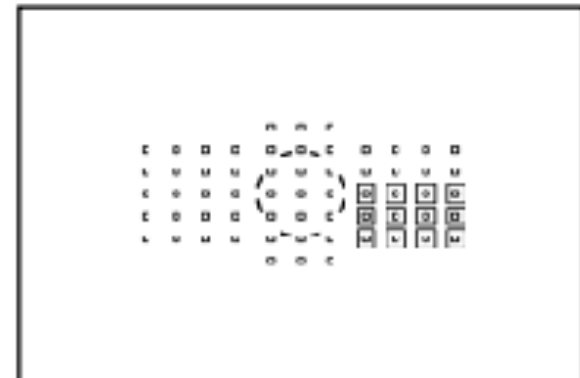
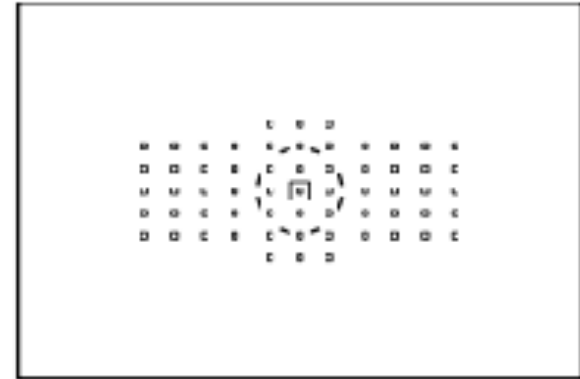
AF-pisteet
näkyviin

Tarkennuspisteen valinta

Voit valita yhden pisteen, tällä saa tarkennettua esim. häkissä olevan eläimen oikein.

Voit käyttää ja siirrellä tarkennuspisteryhmää, soveltuu studiokuvaukseen, on vaikea hallita nopeissa tilanteissa.

Voit käyttää kaikkia tarkennuspisteitä ja seurata näytöltä, mitkä pisteet tarkentavat

**Tarkenna oikein, väärin
tarkennettua kuvaa ei
pelasta mikään.**

**Tätä kannattaa
harjoitella!**

Capture Time	11:57:22	⏏
Capture Date	24.9.2016	⏏
Dimensions	5760 x 3840	
Cropped	5760 x 3840	⏏
Exposure	1/200 sec at f/5,0	
Focal Length	116 mm	
ISO Speed Rating	ISO 100	⏏
Flash	Did not fire	
Make	Canon	
Model	Canon E...5D Mark III	
Lens	E-70 200...4L IS USM	⏏
GPS		⏏

Kuvausvinkkejä

- Tarkenna kohde yhden tarkennuspisteen avulla, jos on vaikea saada tarkennusta kohdalleen
- Ihmisessä silmät ovat aina oikea tarkennuspiste
- Jätä katseen eteen tilaa rajatessasi kuvaa

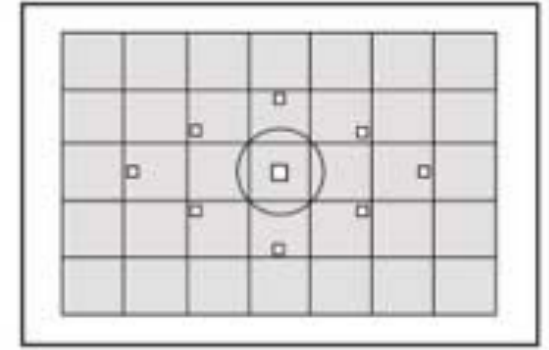
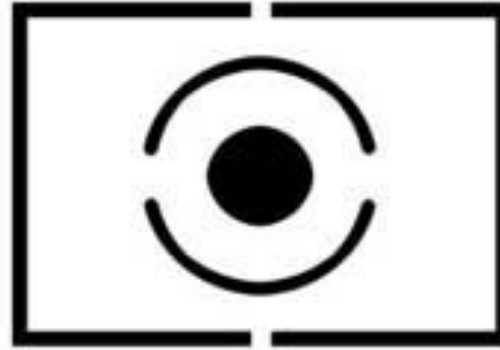
Valotustavan valinta

LCD-PANEELI

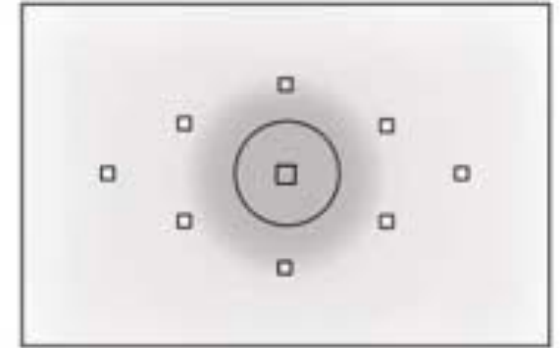
KESKIARVOMITTAUS

Keskiarvomittauksessa kamera jakaa kuva-alan useisiin ruutuihin ja laskee näiden alueiden valotuksesta keskiarvon koko kuvan valotukselle. Jos kuvassa on esim. vastavaloon kuvattu kohde, saattaa se jäädä tummaksi tätä mittaustapaa käytettäessä, koska keskiarvomittaus huomioi myös kirkkaan vastavalon ja varsinainen kohde voi alivalottua.

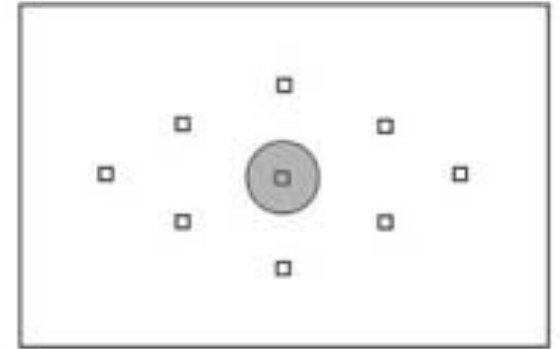
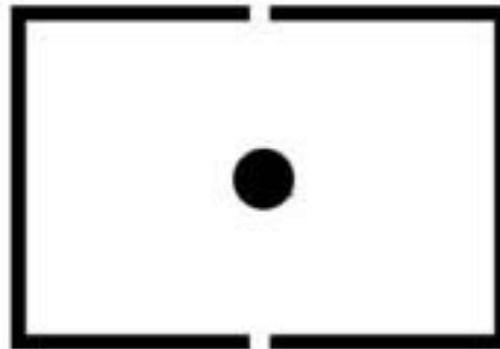
ARVIOIVA MITTAUS

Arvioivassa mittauksessa kamera mittaa valotuksen koko kuva-alalta, mutta painottaa keskustaa. Näin kuva-alan keskellä olevalla kohteella on suurempi vaikutus valotukseen kuin muulla alueella. Jos kohde on tumma, saattaa muu kuva ylivalottua.

PISTEMITTAUS

Pistemittauksessa kamera mittaa valotuksen kuva- alueen keskeltä pistemäiseltä alueelta. Jos kohde on kirkkaan taustan edessä saadaan pistemittausta käyttämällä heikommassa valossa oleva kohde valottumaan oikein vaikka tausta ylivalottuu (koska valotus mitataan kohteesta, ei taustasta).

**Valota oikein!
Oikein valotettua kuvaa
ei voita mikään.**

**Tätä kannattaa
harjoitella!**

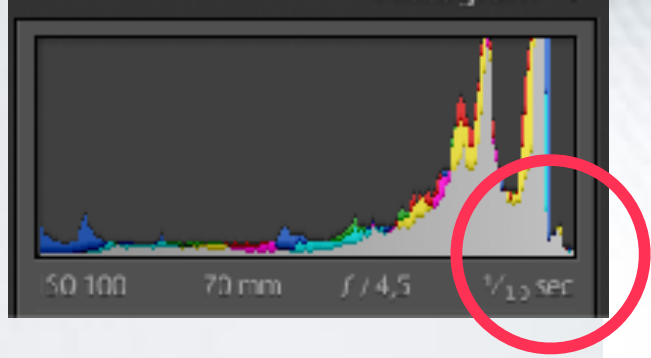
ISO 100   97 mm   f / 16   1/350 SEC

Original Photo

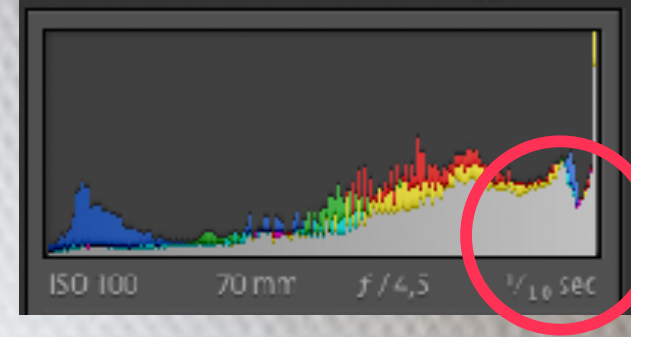
Alivalotettu

Alivalotettu korjattuna kuvankäsittelyohjelmassa

Valotus oikein

Ylivalotettu

Kuvaustilan (ohjelman) valinta

Av – aukon (F) esivalinta, kamera määrittää valotusajan automaattisesti. Näin voimme hallita syväterävyyttä.

Suuri aukko, pieni syväterävyys

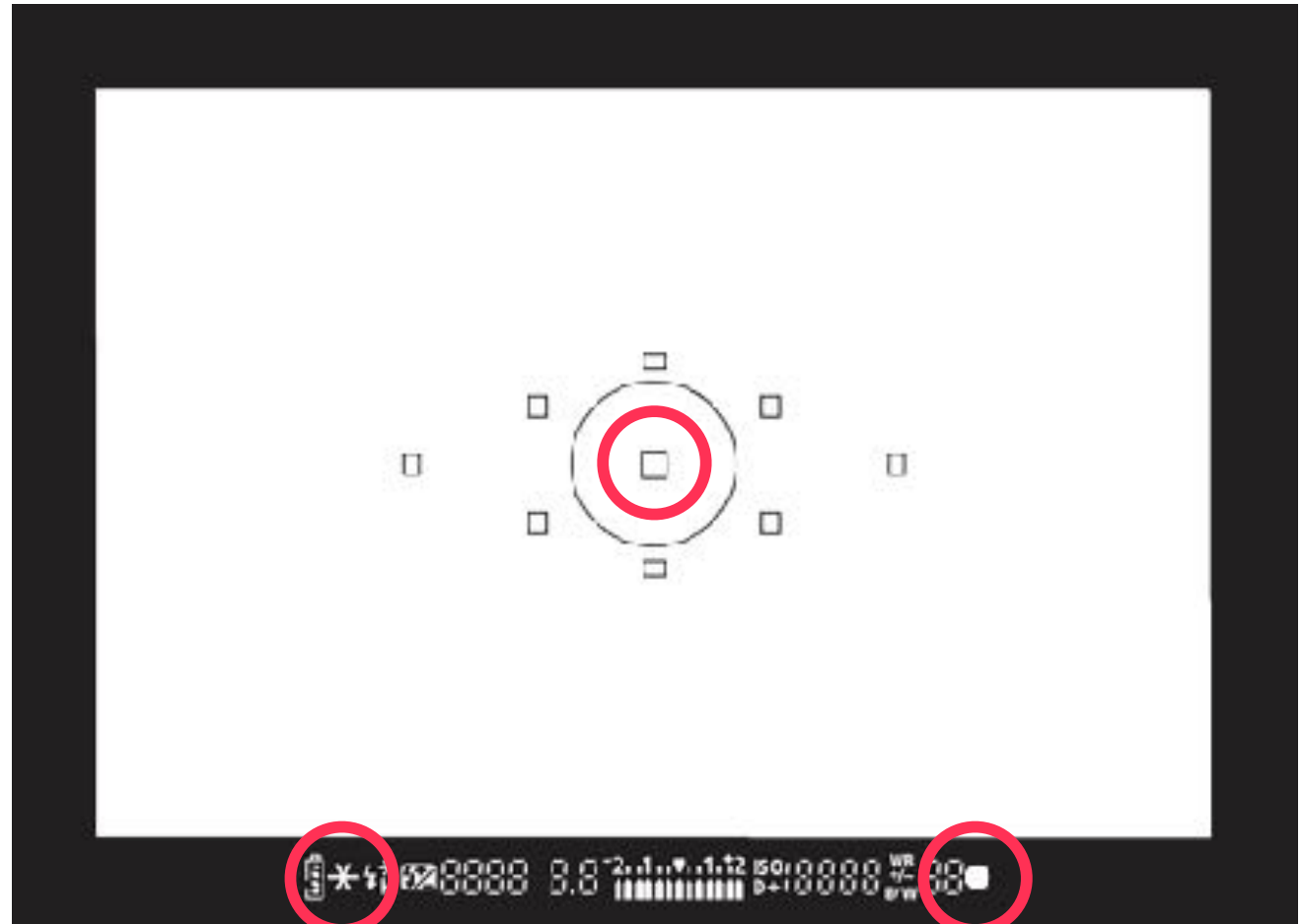
f/1.8

Pieni aukko, suuri syväterävyys

f/16

Tarkennus, sommittelu, laukaisu

Valotuksen
lukitus

Tarkennuksen
käynnistys AF-ON

Tarkennus, sommittelu, laukaisu

Sommittelu

Sommittelulla tarkoitetaan kohteiden sijoittelua tarkoituksenmukaisempiin paikkoihin kuva-alassa. Kuvan sommittelussa on huomioitava suuri määrä asioita. Sen vuoksi sommittelu onkin eräs valokuvaamisen vaikeimmista asioista.

Tasapaino

Jännitteet, vastakohtat

Sijainti kuvassa

Rytmi

Toistuva rytmi

Vapaa rytmi

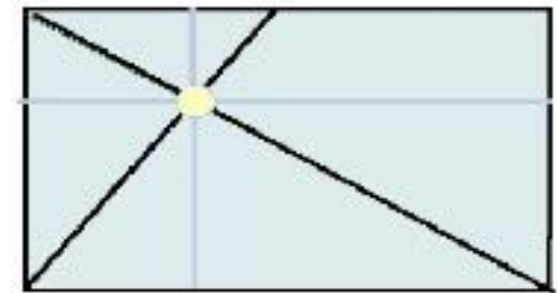
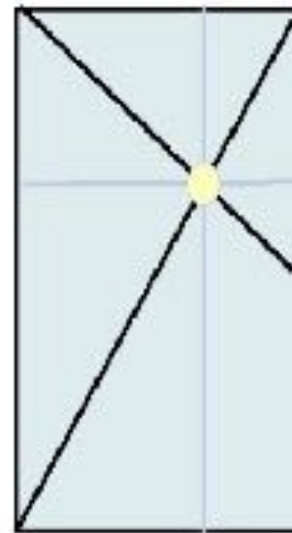
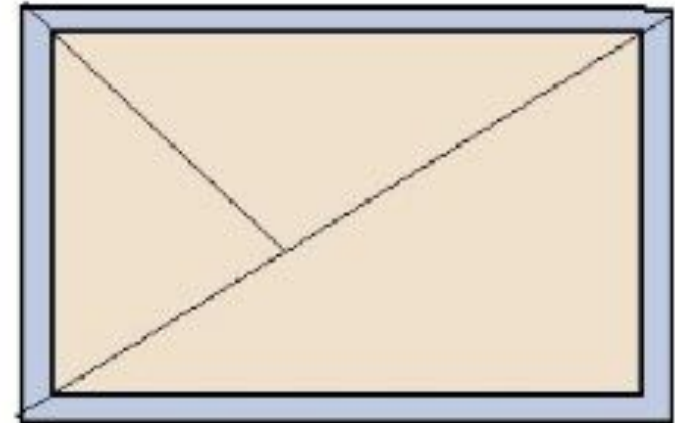
Kultainen leikkaus

Kultainen leikkaus

Kultainen leikkaus

Kultainen leikkaus tarkoittaa sitä, että kuva-ala jaetaan mielessä kolmanneksiin ja sijoitetaan pääkohde jonkun kolmanneksen kohdalle.

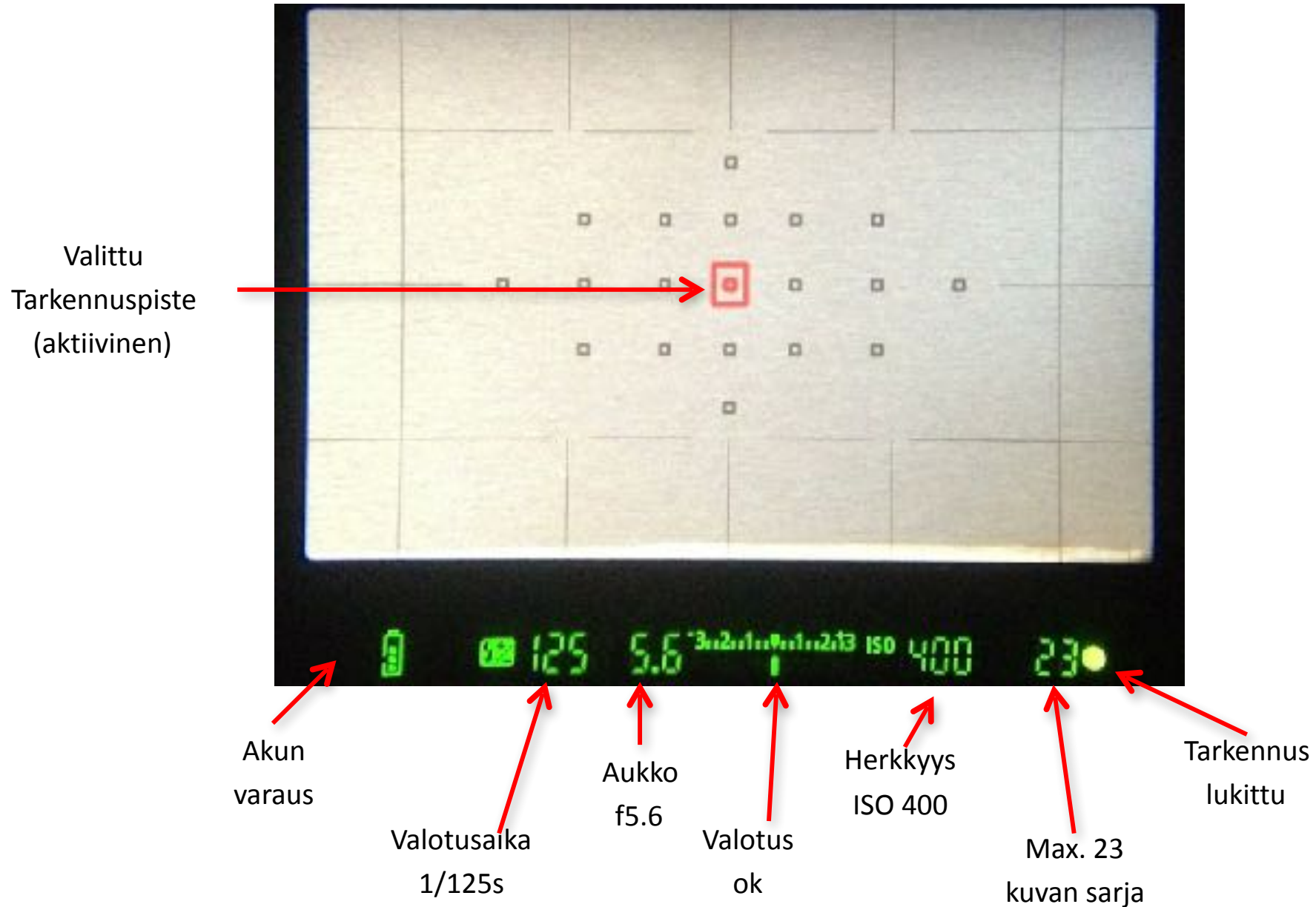
Ja tarvittaessa: uskalla rikkoa sääntöjä!

Diagonaalissommittelu

Näkymä kameran sisältä (etsimestä)

Aukon esivalinnalla kuvaaminen

Tämä sama muutos näkyy myös etsimessä ja lcd-paneelissa

Kun kuvaat aukon esivalinnalla (Av), voit korjata valotusta käsin kuvauksen aikana.

Muuta valotusta tällä kiekolla. Muutos tapahtuu valotusajassa.

Valotuksen säätäminen käsin

Kirkkaampi kuva

Tummempi kuva

Osa II

HISTOGRAMMI, KUVAUSOHJELMAT

Histogrammit

Esimerkkejä histogrammeista

Tumma kuva

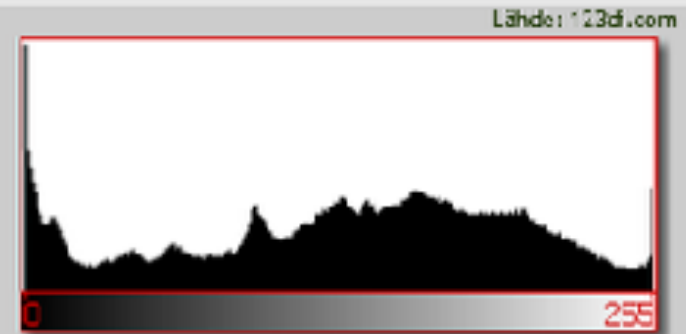
Normaali kirkkaus

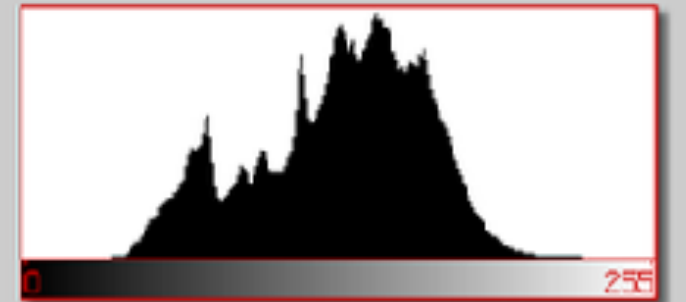
Kirkas kuva

- **Histogrammi** on kaavio, jossa näkyy kuvan kirkkauden jakautuminen. Vaaka-akseli ilmaisee kirkkaustason (tumma vasemmalla ja kirkas oikealla) ja pystyakseli kunkin kirkkaustason pikseleiden määrän.
- Mitä enemmän pikseleitä on vasemmalla, sitä tummempi kuva on. Mitä enemmän pikseleitä on oikealla, sitä kirkkaampi kuva on.
- Oikein valotetussa kuvassa histogrammikaavio ei mene yli tummasta eikä kirkkaasta reunasta.
- Mikäli reuna-alueet ylittyvät, on kuvassa täysin mustia ja/tai ylivalottuneita alueita.

Histogrammit

A. Kuvassa on liian paljon kontrastia

B. Kuvassa on liian vähän kontrastia

C. Kuvassa on sopivasti kontrastia

Histogrammit

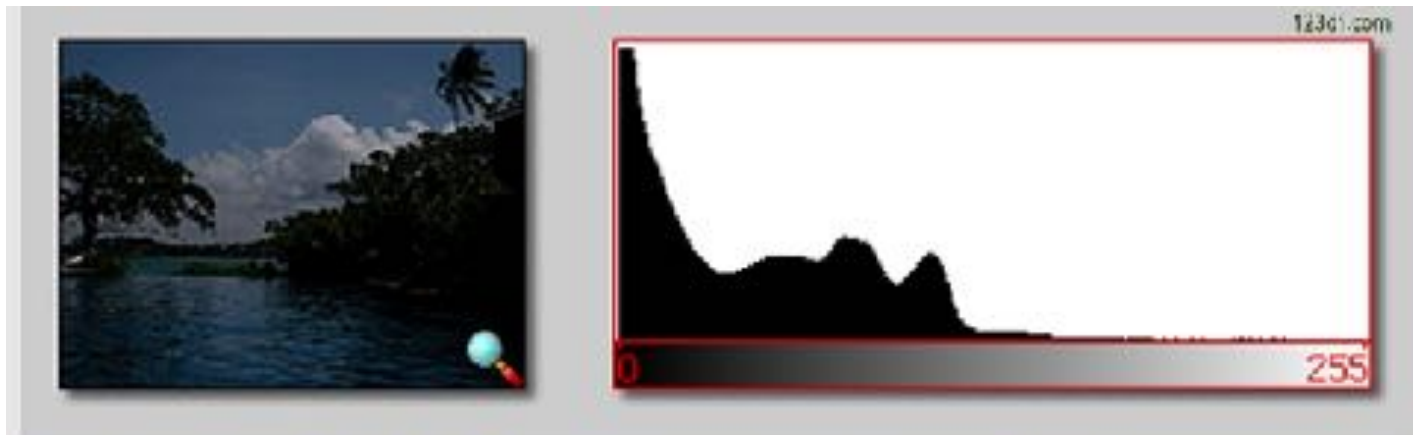

D. Hyvin valottuneen kuvan histogrammi

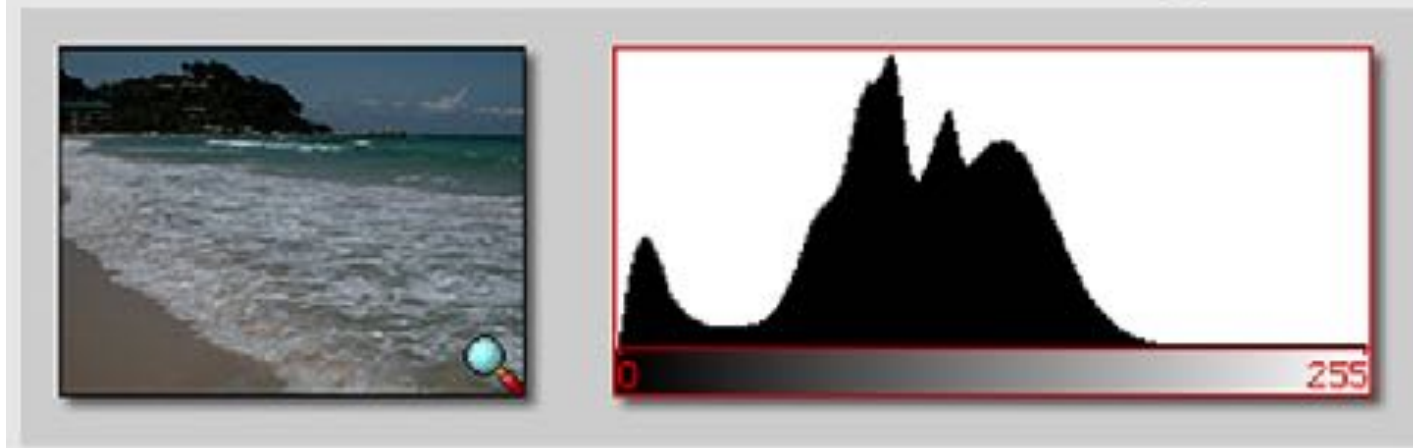

E. Ylivalottuneen kuvan histogrammi

Histogrammit

F. Rankasti alivalottuneen kuvan histogrammi

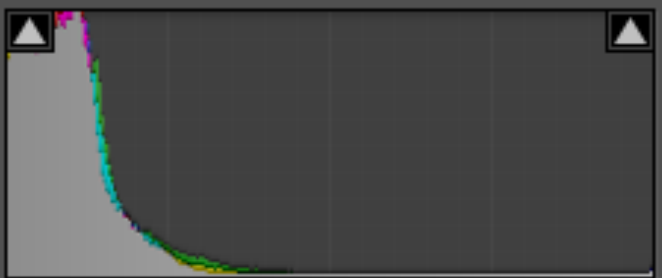
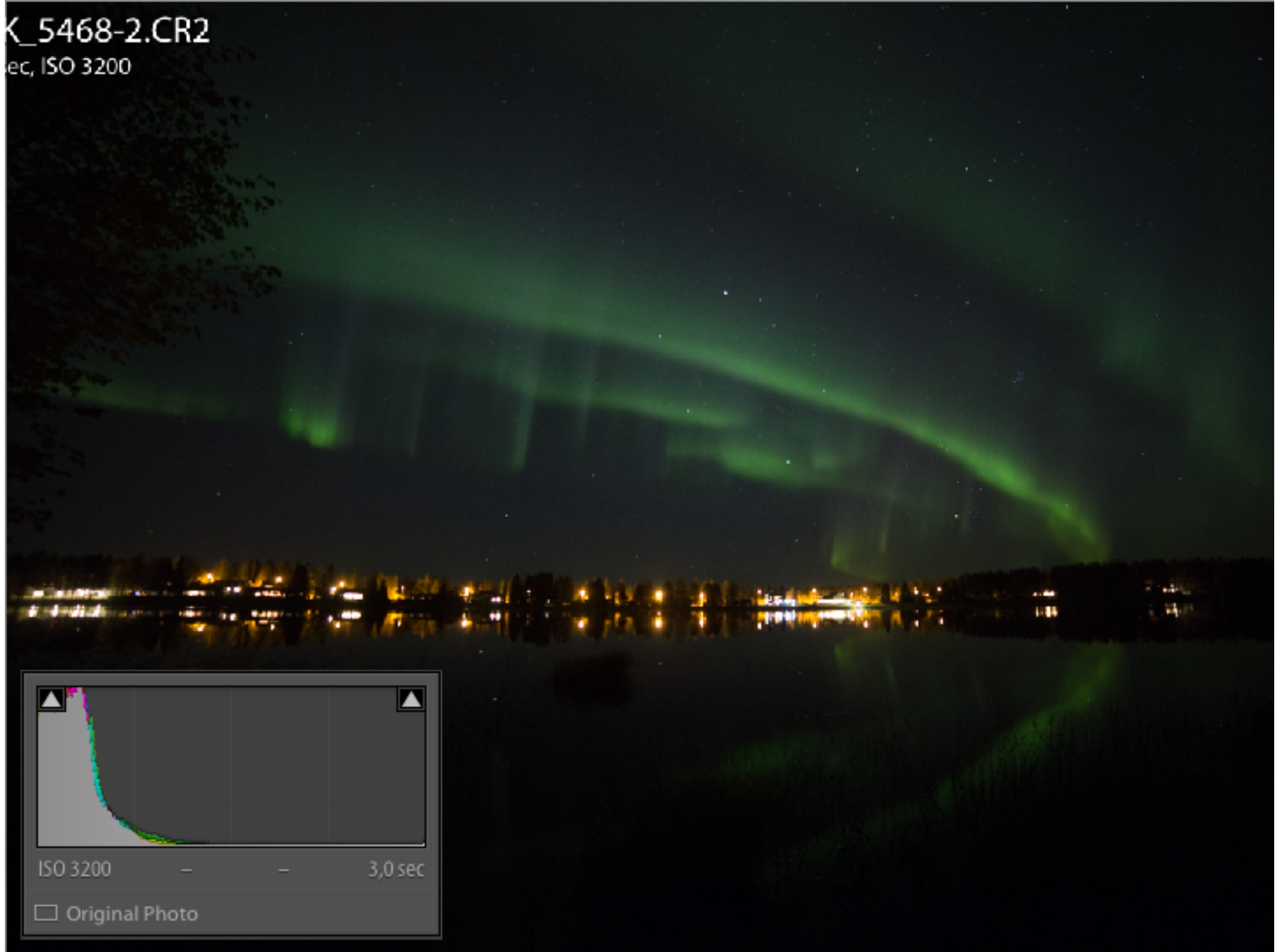

G. Hiukan alivalottuneen kuvan histogrammi

K_5468-2.CR2

ec, ISO 3200

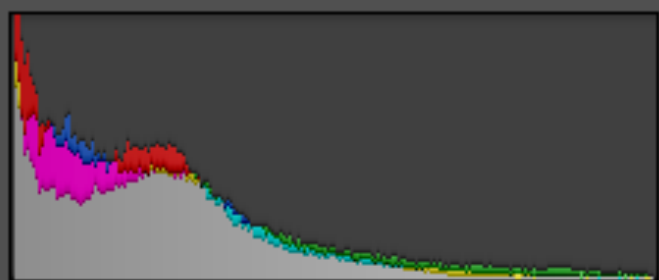

ISO 3200   -   -   3,0 sec

Original Photo

_PK_5468-2.CR2

3,0 sec, ISO 3200

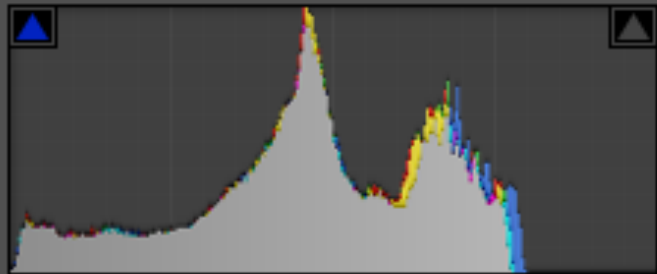
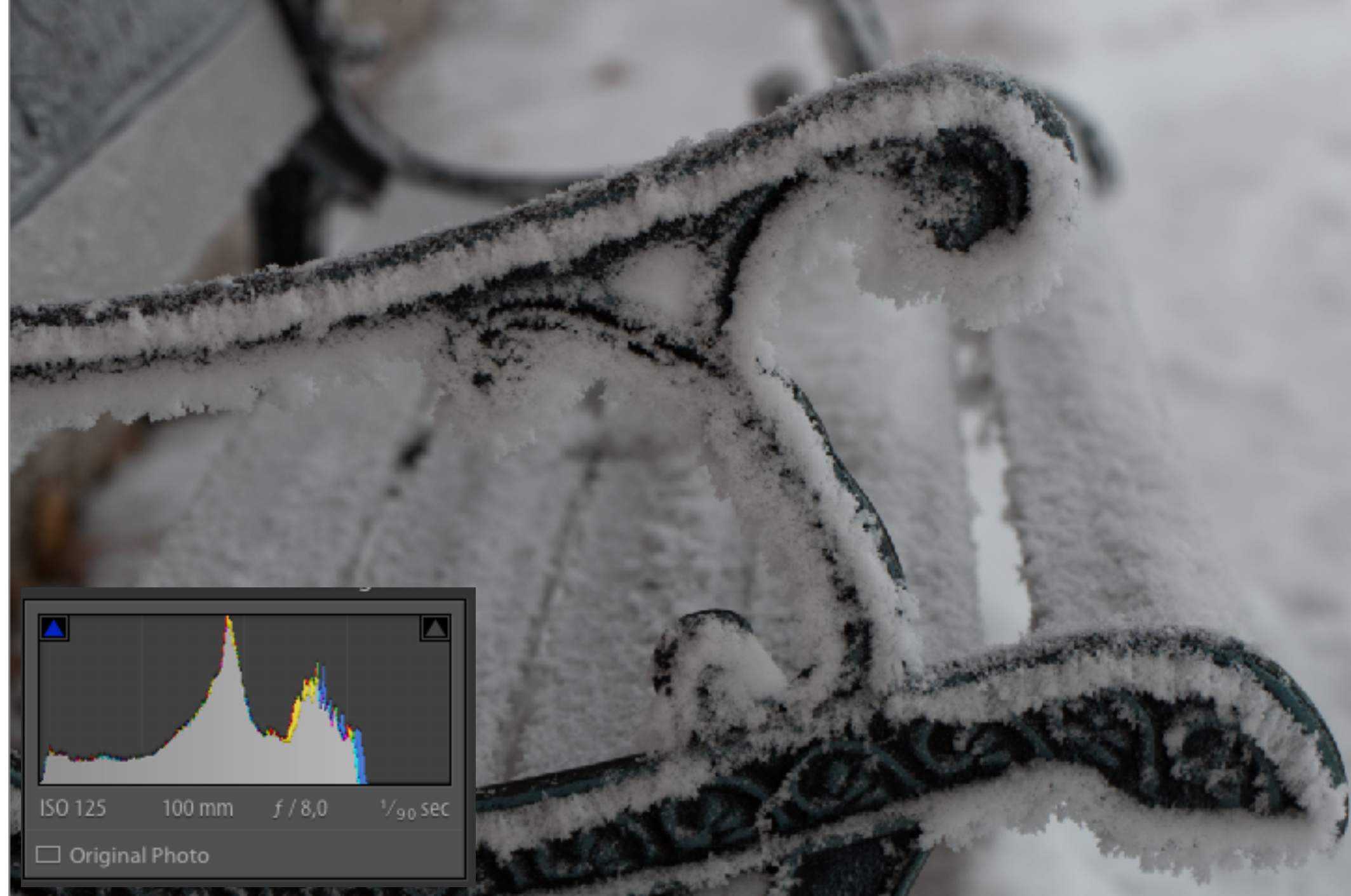
ISO 3200   -   -   3,0 sec

Original Photo

K_1575.dng

sec at $f / 8,0$, ISO 125

mm (EF100mm f/2.8L Macro IS USM)

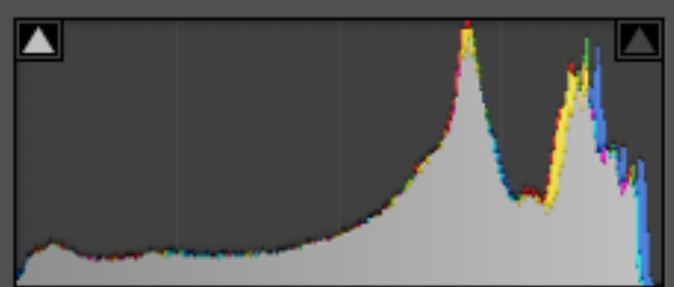
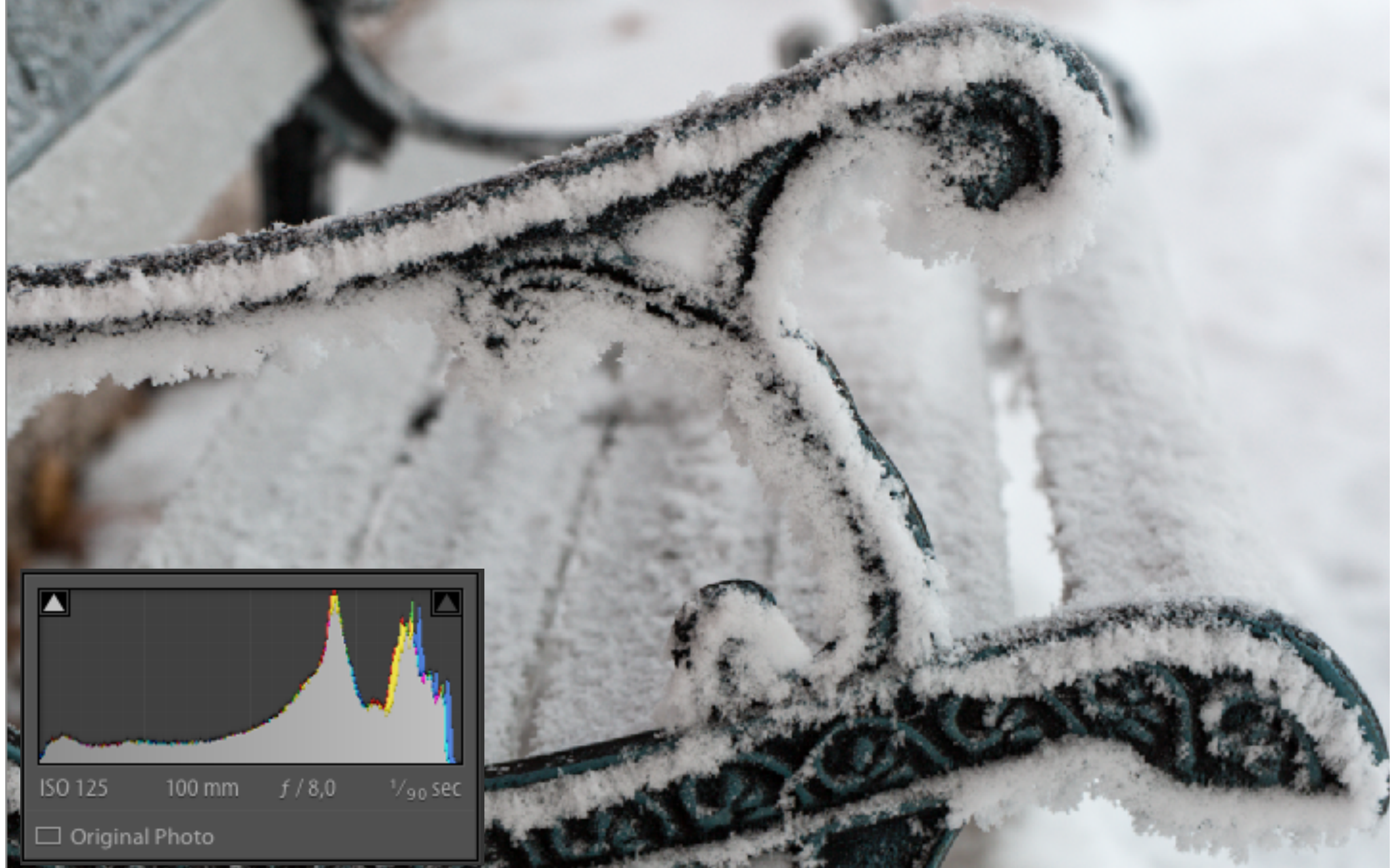

ISO 125   100 mm $f / 8,0$ $\frac{1}{90}$ sec

Original Photo

K_1575.dng

sec at $f / 8,0$, ISO 125
mm (EF100mm $f/2.8L$ Macro IS USM)

ISO 125   100 mm $f / 8,0$ $1/90$ SEC

Original Photo

1. Aukonesivalinta / syväterävyyden hallinta

- kertaus, mitä se merkitsee kuvassa ja kamerassa
- kamera kuvauskuntoon: ISO, kuvausohjelma, valonmittaus, tarkennusohjelma
- kuvia kohteista eri aukoilla
- tutkitaan, miten aukot vaikuttavat kuvaan

2. Suljinajan esivalinta / liikkeen pysäytys

- kertaus, mitä se merkitsee kuvassa ja kamerassa
- kamera kuvauskuntoon: ISO, kuvausohjelma, valonmittaus, tarkennusohjelma
- kuvia liikkuvista kohteista eri ajoilla
- tutkitaan, miten ajat vaikuttivat kuvaan

3. Manuaalisäädöt / kaikki omaan hallintaan

- kertaus, mitä se merkitsee kuvassa ja kamerassa
- kamera kuvauskuntoon: ISO, kuvausohjelma, valonmittaus, tarkennusohjelma
- kuvia pitkällä valotusajalla ja jalustalla (tuokaa oma jalusta lainaan, minä voi tuoda kaksi)
- tutkitaan tuloksia

4. Sommittelu ja rajaus

- kerrataan kultainen leikkaus
- kamera kuvauskuntoon: ISO, kuvausohjelma, valonmittaus, tarkennusohjelma
- kuvia erilaisilla kultaisen leikkauksen säännöillä
- tutkitaan tuloksia

Lisäksi voidaan kuvauksen aikana käydä näitä asioita kaikissa pisteissä, jos tilanne vaatii

- valotuksen korjaus
- kuvausasento
- histogrammi
- syväterävyyden manuaalinen tarkistus (jos mahdollista)
- valkotasapaino
- manuaali ja automaattitarkennus
- valotuksen lukitus, tarkennuksen käynnistys, AF-pisteet näkyviin

Harjoitustehtäviä

1. Kuvaa liikkuvaa kohdetta nopealla suljinajalla, pysäyttämällä kohde.
2. Kuvaa liikkuvaa kohdetta seuraamalla kohdetta pyrkien saamaan tausta epäteräväksi
3. Kuvaa liikkuva kohde niin, että kohde on epäterävänä liikkeessä, mutta tausta terävänä takana
4. Kuvaa esine vastavalossa, esim. ikkunan edessä. Pyri saamaan esine oikein valotetuksi.
5. Kuvaa sama, mutta valota kuva taustan mukaan, esineen jäädessä tummaksi siluetiksi.
6. Kuvaa sama, mutta pyri saamaan molemmat oikein valotetuksi tausta ja esine.

Katsomme kuvat yhdessä 27.12. Klo 16.00 ennen kk-tapaamista samassa tilassa, jossa oli koulutus. Lähetä kuvat minulle etukäteen penkop@me.com tai tuo muistitikulla tilaisuuteen. Keskustelemme kuvista ja tehtäviin liittyvistä säädöistä.

Valokuvauksen nettisivuja

Nettisivustoja valokuvauksen perusasioista:

<http://www.mikkosaari.fi/aukko/>

<https://pelivara.com/tutoriaalit/kuvaamisen-perusteita/>

<http://digikuvaus.medianurkka.com/?p=159>

Nettikauppoja valokuvaukseen

<https://www.rajalacamera.fi>

<https://www.verkkokauppa.com>

<http://www.digitarvike.fi>

<http://www.telefoto.fi/index.php>

<https://www.aliexpress.com>

Valokuvauslehtien nettisivuja

<http://kamera-lehti.fi>

<http://www.digikuvaus.fi>

<https://www.dpreview.com>

Facebookin valokuvausryhmiä

<https://www.facebook.com/lisalmenKamera/>

<https://www.facebook.com/groups/198907730281591/>

<https://www.facebook.com/groups/299035280182126/>

Pohjois-Savolaisia kameraseuroja

<http://www.kuopionkameraseura.org>

<http://www.siikary.fi>

<http://www.sksl.fi/varkauden.kameraseura/>

<http://www.kameraseura.org>

<http://www.sisa-savonkamera.fi>

Ensimmäinen järjestelmäkamera

http://digifaq.info/digi_omat/valinta/verkko.html

<http://www.jarjestelmakamera.fi>

<http://www.digitaalikuvaus.com/kamera-aloittelijalle.html>

<http://www.hdboksi.fi/>

<https://kameralaukku.com>